

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintavuosi 2019

VD/633/00.01.02.01/2020

JL/JA/TS

Vuosi 2019 oli pelastuslaitoksella muutosten vuosi. Maakunta- ja SOTE valmistelua tehtiin alkukevät tähtäimenä uuden maakunnan aloitus vuoden 2020 alussa. Kunnes yllättäen työ keskeytettiin maan hallituksen erotessa. Uusi hallitus aloitti uuden maakunnan ja SOTE valmistelun kesällä ja syksyllä selvitettiin Uudenmaan maakunnan erillisratkaisun perusteita. Selvitystyö on tehty ja Uusimaa jaetaan selvityksen perusteella viiteen SOTE -alueeseen. Myös pelastuslaitoksen siirtyvät uuteen maakuntajärjestelmään ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alue muodostuu kahdesta eri SOTE-alueesta, KEUSOTE ja Vantaa-Kerava – SOTEalueesta. Pelastuslaitos toivoo, että Keski-Uudenmaan pelastuslaitos pysyy kuitenkin yhtenä pelastustoimen alueena.

Muitakin muutoksia tapahtui, vuoden 2018 syksyllä aloitettu kehittämishanke eteni kevään aikana henkilöstölle järjestetyillä infotilaisuuksina. Toiminnan suunnittelussa edettiin kohti prosessimaista työskentelytapaa tukevaan organisaatiomalliin. Pelastuslaitoksen hallinnollinen organisaatio saatiin suunnittelun osalta valmiiksi vuoden 2019 lopussa ja käyttöön se otettiin 20.1.2020. Tästä eteenpäin toimintatapamme tulee muuttumaan prosessimaiseen työskentelyyn.

Toiminnallisia muutoksia tehtiin pelastustoiminnan ja ensihoidon osalta 7.5.2019 kun Keravan hätäkeskus siirtyi käyttämään ERICA-tietojärjestelmää. Uuden tietojärjestelmän käyttöönotto vaatii aina uutta ajattelua ja vanhojen käytäntöjen muuttamista.

Onnettomuuksien ehkäiseminen

Onnettomuuksien ehkäisemiseksi alueella tehtiin määräaikaista valvontakäyntejä muihin kuin asuinrakennuksiin 1808 kohteeseen, joka vastaa 92 % toteumaa suhteessa tavoiteasetteluun. Lisäksi asuinrakennuksiin tehtiin 469 paloturvallisuuden itsearviointin jälkivalvontaan liittyvää valvontakäyntiä, jotka kohdistuivat lähinnä pientaloihin.

Muita tarkastuksia ja katselmuksia kuten pelastustiekoeajoja, käyttöönottoon liittyvää valvontaa, yleisötapauksien valvontaa ja kemikaalivalvontaa tehtiin yhteensä 1207 kertaa. Lisäksi suoritettiin asiakirjavalvontaa ja annettiin erilaisia asiantuntijapalveluita kuten rakennuslupalausuntoja 18005 kertaa.

Valvonnan yhteydessä havaittiin jälkivalvontaa edellyttäviä puutteita 489:ssä valvontakohteessa, joista 68% todettiin jälkivalvonnassa korjatuiksi.

Vuonna 2019 aloitettiin keskitetty yhteistyö Vantaan, Keravan ja KEU-Soten kanssa paloturvallisuuden edistämiseksi toimialan kiinteistöissä.

Vakavia rakennuspaloja useita

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella oli vuonna 2019 yhteensä 8 002 sammutus- ja pelastustehtävää (vuonna 2018 oli 8022 kpl). Tehtävien kokonaismäärässä ei tapahtunut muutosta

edelliseen vuoteen verrattuna. Yksittäisten onnettomuustyyppien välillä oli vähäistä muutosta molempiin suuntiin.

Vuoden 2019 ikävimpinä asioina voidaan pitää useiden isojen ja vakavien rakennuspalojen osuutta, vaikka kokonaisuutena palojen määrässä oli lievää laskua. Rakennus- ja huoneistopalojen määrä laski toisena vuotena peräkkäin. Rakennuspalot vähenivät 15 tehtävällä ollen nyt 105 (2018 oli 121). Tulipaloissa kuoli vuonna 2019 neljä henkilöä, Tuusulassa yksi ja Vantaalla kolme. Edellisenä vuotena palokuolemia oli kaksi.

Suuronnettomuuksiksi luokiteltuja tehtäviä oli neljä, joista kolme tapahtui Nurmijärvellä ja yksi Vantaalla (2018 oli 1 kpl), Suuronnettomuudeksi luokitellaan tulipalo, jossa vahinkojen osuuden arvioidaan olevan yli 500 000 euroa. Erilaisissa onnettomuuksissa kuoli viime vuonna 32 henkilöä (edellisenä vuonna 30) ja loukkaantui 680 henkilöä (742).

Rakennuspaloista aiheutuneet omaisuusvahingot lähes kaksinkertaistuivat ollen 7,8 milj. euroa, edellisenä vuotena vahinkojen suureksi arvioitiin 4,5 milj. euroa. Valtaosa tulipaloista aiheutui ihmisen toiminnasta 53 % (53 %) ja toiseksi yleisin tulipalonaiheuttaja oli koneen tai laitteen vika 24 % (24 %). Eläinten aiheuttamia tulipaloja arvioidaan tapahtuneen yhteensä 14 (7). Televisio on viimeksi aiheuttanut tulipalon vuonna 2011 ja myös valaisinten osuus tulipalojen aiheuttajana on vähentynyt merkittävästi, mikä johtunee led-tekniikkaan yleistymisestä. Nykyisin eniten kodin tulipaloja aiheuttavat koneet ja laitteet ovat liedet ja uunit 21%, erilliset lämmityslaitteet 3 % ja pyykinpesukoneet 3 %. Pelastustoimen ensivastetehtäviä oli 1979, edellisenä vuotena niitä oli 1972.

Liikenneonnettomuuksia tapahtui 1258, mikä on 80 onnettomuutta enemmän kuin edellisenä vuonna (1178). Liikenneonnettomuudet ovat lisääntyneet hiukan joka vuosi. Myös liikennevälineistä aiheutuneet tulipalot ovat työllistäneet pelastuslaitosta edellisvuotta useammin, niitä oli viime vuonna 203 kappaletta (179).

Pelastustoiminnassa kohteeseen saapumisaikatavoite on määritelty eri riskialueilla erilaiseksi. Esimerkiksi I-riskialueella (korkeimman riskin alue) kohde tulisi saavuttaa kuuden minuutin kuluessa hälytyksestä. Laitoksen alueella tämä I-riskialueen vaatimus alitettiin 73 %:ssa pelastustehtävistä. Toimintavalmiusajan mediaani on 11:43 minuuttia (11:35 min). Pelastusyksikön lähtöaika oli vuonna 2019 1:29minuuttia (1:27). Pelastuslaitoksen ensimmäinen yksikkö oli perillä kohteessa keskimäärin 7:24 minuutissa (7:14 min).

Automaattisten paloilmittimien tarkistus- ja varmistustehtävien määrässä ei tapahtunut merkittävää muutosta, tehtäviä oli yhteensä 1337 kun edellisenä vuotena niitä oli 1292. Asuntojen paloilmittimien aiheuttamat hälytykset lisääntyivät jonkin verran 276 (254). Rakennuspalo- ja rakennuspalovaaratehtävissä kohteessa oli palovaroitin vain noin 58 %:ssa tapauksista. Jos palovaroitin oli ollut käytössä, niin se myös hälytti 60 %:ssa näistä tapauksissa. Rakennuspalo- ja rakennuspalovaaratehtävissä oli alkusammutusta suoritettu 29 %:ssa tehtävistä. Tahallisesti sytytettyjä oli 45 % kaikista 454 tulipalosta (vuonna 2018, 34% 463 tulipalosta).

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella toimii 31 sopimuspalokuntaa. Sopimuspalokunnat antoivat merkittävää apua pelastuslaitosten yksiköille. Sopimuspalokuntia käytetään yleensä pelastuslaitoksen yksiköiden apuna, mutta esimerkiksi Pornaisissa sopimuspalokunnat hoitavat joitakin tehtäviä itsenäisesti ja ovat nopein apu sillä alueella. Sopimuspalokuntien yksiköitä tarvittiin yli 900 kertaa avustamaan pelastustoiminnassa. Lukumääräisesti eniten hälytyksiä kertyi Savion, Asolan ja Pornaisten sopimuspalokunnille.

Ensihoitopalvelu

Ensihoitopalvelujen tarve kasvoi edelleen, kuten aiempinakin vuosina. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ambulanssien kokonaistehtävämäärä oli 39 528, kun edellisenä vuonna se oli 35 761. Tehtävät lisääntyivät 11 %.

Suurin tehtävälisäys oli HYKS Peijaksen sairaanhoitoalueella, jossa tehtävät lisääntyivät 15 % ollen nyt 25 354 kun ne vuonna 2018 olivat 22 040. Eniten lisääntyivät kiireelliset ensihoitotehtävät. Suurin tehtävämäärän nousu tapahtui toukokuun jälkeen, kun Hätäkeskuksen uusi Erica-järjestelmä otettiin käyttöön.

Hyvinkään sairaanhoitoalueella pelastuslaitoksen yksiköiden tehtävät nousivat 3 % edelliseen vuoteen verrattuna, Tuusulan yksikön tehtävämäärät nousi 10 %. Hyvinkään yksikön tehtävämäärät laskivat 4 %. Tehtävämäärien nousu johtuu Erican käyttöönotosta ja sen vaikutus näkyy pääasiallisesti kiireellisissä tehtävissä.

Ensihoitohenkilöstöön kohdistuvat uhka- ja vaaratilanteet ovat lisääntymässä koko alueella. Kielellinen uhkaaminen, esineisiin kohdistuvat uhat sekä lievät fyysiset vammat ovat lisääntyneet eniten. Yhteistyötä poliisin kanssa on tiivistetty.

Lääkärihelikopterissa on pelastuslaitoksen HEMS-pelastaja

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen HEMS-pelastajat työskentelevät FinnHEMS lääkärihelikopterissa. Lääkärihelikopterin lääkäri on HUS palveluksessa ja itse kopterin ja lentäjän toimittaa Vantaan tukikohdassa Skärgårdhavets Helikoptertjänst Ab. Ennakkotietojen mukaan lääkärihelikopterilla oli 2743 tehtävää, joista Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella oli 1134.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta 28.1.2020 § 4

Pelastusjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: pelastuslaitos

Muutoksenhakuohje: muutoksenhakuohje 3, oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Jyrki Landstedt, puh. 050 314 5385, Jorma Alho, puh. 040 718 1884
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)